

ștea de sub *Lesianin*. Astă s'a și esecutat să pre mare suprindere și necasu alu Turcilor.

Cum diseramu, firesce că cu ocazia acestor miscările se templați în locuri contrarie ale ambelor armate, anume unde ele veniau în mare apropiere ună de altă; acele locuri inse fusera numai de totul totu partiali, trecetorie, și foră nici o însemnatate — pentru scopul celu mare. De aceea ele nici nu merita a fi inspirate pe largu; însemnămu inse că tocmai din incidentele acelor locuri partiali și din faptul că armata lui Cernaieff fece astă retragere, desă nu silită de ofensivă Turcului, dar din considerații strategice, provocate de Turcu, foile turcofile în gură mare incipura a alarmă lumea vestindu, cumca Turcii au inceputu ofensivă în modu excelente, ba chiar că au și batut reu pe Serbi. Lucrul inse incurindu se impiedică și se constată adverulu ce espuseramai sus, pre cum și că în acele locuri partiali inițiativă se luă parte de Turci, parte de Serbi, și apoi și perderile, mai pucinu său mai multu însemnate, încă fura imprumutată.

Atâtă e ce avemu se reportămu despre taberile ne-amice din sudu-ostul Serbiei, său adaugendu și cele mai noue sciri de prin foii, mai avemu să spune că la acestu locu, pre acesta linia de ambele părți se află concentrate ostiri între 50—60,000, și că tocmai pre astadi său mană se astepta lovirea cea mare. Turcii în Constantinopole dejă nainte și-sărbăra Triumfulu și bucuria li e mare, ceea-ce ni aduce a mente de Iliada, unde ni se spune, cum Troianii saltau de bucuria în triumf, tocmai candu cetatea loru se află în poterea grecilor! — Noi din a noastră parte scimă atâtă că chiar o invingere cătu de mare a Turcilor la acesta ocazie, nu va fi în stare să dă viția cadavrului loru putredu și ajunsu în dissoluție.

O a doară miscare strategică, de mare însemnatate avemu să notăm în părțile dela *Mitrovitia* — *Novibazar* — *Novovarosiu* — *Visegradu*, adeca în părțile Serbiei vechie.

Po aici adeca naintă generariulu *Zachu* eu oșteasă, în trei linie, pe pământul turcesc, ca să se telnesca cu armata nordică a Muntenegrinilor, sub comandă lui *Nichită*, și asi cu poteri unite să scarmăne pe turci din aceste părți. Astă intelnișire se crede tare că acu va succede, de oară ce Muntenegrini din a loru parte încă apucara a inaintă în astă direcție. Scirile turcescă de mai ieri — ce e dreptu sciu să povestescă, că *Muchtar-pasia* din *Mostar* ar fi suprinsu și batutu reu pe Muntenegrini din dios de *Mostar*, la *Nevisinie*, și îl-ar fi silitu să parescă acestu tienutu, luând'o la fuga. Să aici inse ni se pare să fi o apucătura și exploatare. Lucrul, după datele mai nepartiali, stă asiă: Muntenegrini se iindu bine că Turcii din Hertegovina nu mai au pe unde să capete oste într'ajutoriu, (portul Clecu fiindu închis dejă, eră al duoulea drumu posibile, prin Rascia, fiindu cu prinsu de oșteală lui *Zachu*), afara a fi forte de mare însemnatate strategică să lasă la Nevisinie numai unu corpă mai micu pentru observație și în defensivă, eră cu grosul să se traga catre *Gacico* spre ostu, pentru a dă mana cu *Zachu*. Cumca astă asiă a fost, se mai areta și din scirea ce constată tote foile, cumca în taberă lui *Zach* se află de căteva dile senatoriulu muntenegrinu *Vrbită*, care aduse lui *Zachu* instructiuni și scirea despre operațiunea lui *Nichită*, în care urmare se si puse în miscare în astă direcție întrăga armată lui *Zach*.

Această trasura strategică se pusera turcofilii să o explozeze în defavorea Muntenegrinilor, precandu adeverul e, că și în aceste părți cu ocazia unea miscările strategice ne-asteptate, de Turci intrevenira mai multu locuri partiali ageri, cari după reporturile mai noue, tote bine esira în favoarea Serbilor, spargendu acestia luni-a trecută

turci din tote posibilităile loru și asiă apropiandu-

~~taberile~~ ~~în~~ arămată lui *Alimpeții* de la Drina, ce se affă combatandu taberă turcescă de la Bielina, Turcofilii vrău a se, că și acă a ar fi respinsa de Turci peste Drina, pre teritoriul serbescu, precandu scirile ce vinu din isvoru serbescu asecu, că acăsta armata primindu în timpul din urmă cătu-va ajutoriu, tocmai sătă să deo de nou navală asupra Bielinei și a *Svornicului-mare*, ba unii afirmă că chiar că ieri ar fi și luatu aceste locuri.

Muntenegrini din sudu se tienu totu în defensivă, și nu năi candu și candu mai facă o navală asupra Turcilor, și după ce cauzează acestora necasuri, eră se retragu iute în castrele loru din infundature.

Inchiajămu repetindu, că pan' acu, tote miscările pre campulu de luptă, ori cătu de sangerose fusera elevine ori, nu fusera de cătu preparație a locurilor celor mari, ce au să urme. Dar chiar și prima locurile partiali, inse forte dese de pana acumă, ună și altă parte să fie perduți — în morți și vulnerati — aprópe la 10,000 de omeni, firesce ne computandu aci miliile de femei, copii și bețani nepotintiosi, că foră nici o cauză le sacrifică hienele turbate, basibozucii și Cerchesii Turcilor!

Dovedă că acestu resbelu este și are se remană unul dintre cele mai furiose și sangeriose ale secolului.

Budapestă, în 25 iuliu n. 1876.

(*Crudimea ne-mai-pomenita*) infiorăția, cu carea Turcii și mai vertosu cerchesii și basi-bozucii loru se pără facia de crestini, — a nume în Bosnia și Bulgaria, unde poporul de săi în răscăla, dar este multu mai blandu decătu Herzegovinenii și Montenegrinii, cari acu să impună ferelor selbatece în forma de omu, — acea crudime dejă a devenit obiectulu de interpellării repetitive în parlamentele din Anglia și Italia, și este tema de tote dilele a mai multor foi mari din Europa. Ea, acea crudime ne mai pomenita, dejă nu se mai negă de nime, numai cătu ministri turci din Constantinopole, și-apoi amicii loru din Londra și cei din Budapestă și Viena, privindu la descrierile ei prin unele foi amice crestinilor, o tienu essagerată. De altminteri guvernul turcu print' o nota să a cătra poteri, tinde să o scusă prin furi' ce a cuprinsu pre turci și pre cerchesi pentru răscăla creștinilor și amenintarea cu nimicire totală ce li se face prin aceasta răscăla, și ascură că său facutu cele mai aspre dispusețiuni, că ori-cine ar fi prinsu și dovedită asupra astfelui de crudimi, fora crutiare se fie cătu mai aspru pedepsită.

Ce este să tienă, să resp. cătu ajunge acea mesură infrenătoră a guvernului turcu, se pote de judecă din urmată de presa telegrafică către „Deutsche Z.“ în Viena, cu datu din Paracinu, 22 iuliu:

„Turcii arseră juru imprejurul de Pirot și Ac-Palanca în Bulgaria 37 de sate creștine. Toti locuitorii cari nu potura scăpa cu fugă, fusera massacrați în celu mai crudelu modu. Fetele de la 15 ani în susu fusera teraite în sclavie. Bisericile creștine se încarcara cu paie, apoi le aprinsera, că să arda de totu.“ —

Nici o diaristica și nici unu felu de corespondenți nu pasira facia de aceste furie selbatece cu atâtă resoluție ca și Franței. Franței și la aceasta ocazie se dovediră de adeveratii reprezentanti ai umanismului între tote imprejurările, și ei nu potu destulu să se mire, cum Anglulu și Austro-magiarulu pote să aibe pretensiunea de omu și poporu caltu, și totusi să simpatizeze cu tigrii și hienele de turci!

Unu corespondinte în „La France“ ca

alti straini, ce să ei au fost de facia și cariori să subscrissu unu protocolu despre cele vedute și acestu protocolu l'au comunicat tutugru ambasadorilor din Constantinopol, era intre altele multe, ce lucruri dice că a vedutu în Tataru-Bazardgic din Bulgaria:

Ajungendu acolo tocmai candu în piață publică erau să se vinda la licitație mai multe prețiose jăfuite de la crestini prin soldatii turci, pre o măsă mai marisoră la carea siedea unu colonel turc, se află o gramada mare de orologie de aur și argintu, cu lantie și foră lantie, eră în 4 corușuri ale mesei totu căte două capete și pe lange ele căte 8 mane intepate, și capetele și manele de femei și de copile bulgare, unele mane cu căte două și trei degete tăiate pentru dă scote anelele de pre ele; eră soldatii turci de prin prejuru facendu glume și risu din aspectul crancenei icone, și colonelulu ridindu cu densii impreuna! Intr'o casa crestina mai mare intrandu, mărturele francesu a aflatu 22 de cadavre, în celu mai fiorosu modu chilavite, între ele copii și copile, femei și barbati, teneri și betrani!

Atare scena să a potutu vedea în fiecare casa crestina!!

Er din taberă de la *Nova-Varosi* repórta oficialmente archimandritulu comandanțe serbu *Ducici*, cumca la navală ce au datu soldatii serbi asupra siantiurilor turcescă, spre respusa ingrozire a Serbilor afla, că turci se aperau punendu și impingendu naintea loru o mulțime de copii și de copile și femei crestine, scutindu-se după acestu gardu viu, incătu soldatii serbi vrendu-nevrendu au fost siliti să impuscă și ucide pre multe dintre bietele fapture nevinovate!

Mai alte reporturi sună, că basibozucii și cerchesii, ori unde intra în vr' unu satu său brasii crestinescu, taia și jafuescă totu ce li vine nainte, eră pre copii cei mici ai crestinilor ii arunca în aeru și apoi ii spriginescă în a-cucitulu iastaganelor! Crestinilor cadiuti morți său vulnerati în resbelu, foră mila li taia capetele său celu pucinu nasulu, urechile și budiele și ii despăie de, tote vestimentele, ne ingropandu-i, ci lasandu-i préda putredunei și ferelor selbatece!

Astfelui fiindu și adeverindu-se, afăramu pré naturale că dejă se redica voci prin tote părțile lumei culte, cari ceru întrevenirea poterilor și scoterea din Europa a furisitelor fere selbatece turbate ce se numesc turci! —

Inca dela incepătulu domniei nouilui *Padișach Muradu* alu V. le se sloptea, că acestu omu ar fi fisicamente și spiritualmente enervat și asiă dicendu diumatate mortu. Acuma de vr'o 2—3 septembrie incocă dejă nu se mai negă, că intr' adeveru acesta papusia a cătu este de slabă și netrebnică, în cătu între grelele imprejurări de astadi ale Imperiului otomanu nici chiar de papusia nu mai e bună.

A trebuitu să bata la ochi tienătă, său adeca lipsă de ori-ce viția a nouilui Sultanu, anume prin aceea, că de două lune de dile-nu-lu potura face nici să ieșe din palatu și Se railu, nici să se supuna formei solene de încingere a Sabiei lui Muhamet, nici măcar să primeșca în audiția pe ambasadorii poterilor. Si asiă nu e de mirare, că foile, mai verosu cele din Paris, aducu ca positiva scirea, cumca în Constantinopole dejă să a luata decisiunea de a depune, său a fice să dimisioneze acestu Sultanu, în data după deschiderea aspectelor de pace, și apoi a-lu înlocu prin frate-seu, despre carele se tiene, cumca ar fi unu personajul de unu spiretu viu și energetic, și forte plecatu reformelor, foră de cari și turci incepă a crede că nu se mai poate sustine domnia.

Adeverulu in causa !

Despre memoria României cu pretensiunile și resp. gravaminile sale, stătea ne-adeveruri au publicat și urma mai publică foile austro-magiere, incătu omulu vrendu-nevrendu trebue să vînă la credință, că parola acestorui foi astădi nu poate fi de cătu: a scorni, mistifica, minti. Par că din di în di să la tota ocazie vînă să se dovedescă, cum ca acesti șomeni, acești turei ai nostri, nu mai sciu trai, de cătu în mintiuna, cu mintiună!

Din acăsta tabera politica și djaristica s'a bucinat în lume, că acelul Memorandum Cogalniceanu l'a datu poterilor garanti, — că prin acela se pretinde scutirea de tributu pe venitoriu, — că cere o rectificare a fruntarielor romane, prin anexarea Deltei danubiane, ba și a Dobrogei, ba chiar de la Silistria incepându spre Marea-negă, — că în fine, în casu de n'emplinire a acestorui postulate s'ar amenintia cu intrarea în actiune langa Serbia și Muntenegru, în care privindă dejă s'ar fi subternutu unu ultimatum cătra Pórtă otomană!

Apoi totu din acăsta tabera a mințiunilor s'a scornit, că poterile garanti tōte au respinsu ca nediscutabili pretenziile României, unele îndrumandu-le la Inaltă Pórtă.

Astădi, foi europene de frunte, ce stau aprópe de guverniele poterilor mari, precum anume: „Allg. Augs. Z.”, „Republ. Fr.” și „Rus. k. M. i. r.” constata adeverul si desmintiesc bolenelui scornturele austro-magiere!

Prin aceste constatări se dovedesc, că dlu Cogalniceanu s-a transmisu Memoriul din capulu loculu de a dreptulu la Constantinopole, apoi l'a comunicat spre conoscentia si poterilor garanti; că cele siepte puncte ale aceluia, și precum le-am reprobusu si noi întrulu precedente, necuprindendu chiar nemică ne'ntemeiatu său essageratu, si nici cea mai mica amenintiare, nu numai că de poteri, dar nici de Pórtă nu s'au respinsu ca nediscutabili; din contra moderatiunea si leialitatea aceluia Memoriu peste totu se reconoște; insusi Imperiul Vilelm la intelnirea de deșnadi din Salisurbe să fie apostrofatu cestă naivitatea Monarchului nostru, si în Constantinopole numai oportunitatea se disputa de unii ministri, fora ca inse să se urmatu vr'o respingere său imputație guvernului României.

Aflămu lacrulu pré naturale. Foile magiare si magiarone, precum si politicii de acăsta categoria dicu despre pretenziile romane, resp. sórtea loru aceea ce urdor să fie, său ce dôra tocmai va fi watuitu dlu c. Andrássy turului ca să facă. Dar pretensiunile românei nu sunt noue; ele de ani au fost redicate si solicitate, numai că Pórtă

le-a ignorat, pre cum despotii de comună facu, precătu timpu se tienu tari si nu se sentu incunjurati de nici unu pericolu. Astădi nu incapă indoieala că Pórtă trebuie să fie altfeliu dispusa, si România peceauă greu în contra intereselor sale, de căa perdea favorabilea ocazie, forsă reclamă drepturile.

Altă firesce este pasirea facia de stepaniri său poteri conduse de dreptate si ecitate. De la atari se reclama, dar să căsciga recunoscerea si regularea de drepturi în timpuri ordinari de pace si linise; din contra de la tirani si despota numai în timpuri de nevoia si strimtore se poate astepta recunoștere. —

Budapestă, în 24/12 iuliu n. 1876.

De septembri, ba chiar de luncă sciu foile să scrie despre înarmări si contrageri de armate in Russia, si anume in partile Poloniei si Besarabiei, la marginile Monarchiei noastre si ale României, firesce sp̄e scopulu cestiunii sangeoșe din Orient.

Noi am luat, si n'âm luat notitia de aceste preparări de resbelu; am amintit u adeca despre cele ce reportau occasionalmente foile straine, dar nu ne am ocupat de ele specialmente, apăriindu datele aduse. Astădi primim u de la mara din Bucovina seriós'a încreditari că „nu e gluma! că intr'adeveru Muscalulu stă gat'a d'a se pune in miscare cu o potere armata formidabile!!”

Amicul nostru din Bucovina, numai cu cinci dile mai nainte sosi din Varsòvia, unde a vediutu o parte mare a preparativelor cu ochii sei si a auditu din șomeni de a dreptulu informati despre taberele celelalte de prin mările Imperiul si anume despre cele dintre Nistrul si Prutul, „800,000 de armati stau gat'a si astăpta numai comand'a Tiarului, ca să se pornescă in drépt'a său in stang'a său de a dreptulu oblu. Drumurile tōte sunt bine drese, trenurile tōte indemana, artileria cea multă, si Casaci cei numerosi in cdro te uită, batu la ochi si inspiră respectu!”

Amicul nostru astfelui scriindu-ni, este nespusu de ingrijitu „pentru Români si pentru Magiare, dar mai a'aprópe pentru dulcea nostra Bucovina, pre care afurisitulu de Neamtiu, orbitoru de Ddieu, de 100 de ani din tiéra asiă dicendu curat romana, sistematice o slavie de n'o mai cunoscă, si o prepară numai bine de imbucatura pentru Muscalu!”

„Partile curat romane, său unde Români locuesc in multime facia de Magiare si de Nemii — asiă se exprimă Muscalii, — n'au să se téma si să perda nemică; căci politic'a rusă astădi respectă principiul de naționalitate, pe a cărui base a pornit u spri-gini poporele injugate din Orient.“

Noi marturim, că am ténē essagerate datele si temerile amicului nostru, deca totu asemenei date si temeri n'âm afă exprese si prin alte foi, de prin alte părți; asiă insa nu le mai potem ignoră.

„Allg. Augs. Z.” mai alalta-ieri n'insiră ca unu ce „absolutamente pozitivu,” cumca 35 de tabere muscale stau gat'a; tabere si mai vechi, dar între ele mai multe chiar noue, si totu ca un'a, cuprindendu multu mai multe arme si munitiuni de cătu alta data!

In acele 35 de tabere d'imprejurulu fruntarielor noastre să fie concentrate: 453 batalioane complete de infanterie, 216 escadrone de calarime, 105 sotnie de casaci, 1028 de tunuri. Totu de totu, o armata de peste 700,000 de șomeni. Tocmai destui de a ne cuitropi în celu mai scurtu timp!

Facia de aceste ingrozitorie sciri, cari se intielege că am dori să nu fie adeverate, si Austro-Ungaria nostra inca se trudesc a se înarmă si să se pregătească; dar vai ce greu i suc-

cede, ce greu i cade totu pasul ce intreprinde pre acăsta cale!

Mai antau la noi tōte cassele sunt gole; ni lipsesc ori ce medilice si resurse; imprumutul de 40 milioane celu realizat s'a stracratu dejă printre degete; celelalte 40 de milioane de asemenea votate, de siese lune de dile nime nu se gasesc să le onoreze si realiseze!

Apoi vine a două dificultate nu mai puțin mare. Domnii concetatiensi si stepani dualisti ai nostri, semtiendu pre bine că sistemul a si domnul a lor este de a crește in contra majoritatii slave si romane a poporului, si că prin urmare aceste popoare sunt reu vatemate si instrainate de către ei, se vedu a nu nutri nici căna incredere către regimenter compuse din slavi si din romani, si asiă abia mai sciu, cum să facă ca totusi Monarchia să aiba o putere armată destul de mare si secură.

Ba mai multu! De unu timpu încocă, observandu domnii magiare, că foile din Germania, si apoi dupa ele mai multe si din cele de peste Laita simpatisează cu ideia de anexiune a Bosniei către Monarchia austriaca, o ideia de care magiare nostri o data cu capulu nu voru să audă, o anexiune pre care mai alalta-ieri „P. Lloyd” o asemenea cu luarea unui sterpe in sinu, acumă bietii domni magiare incepă a se banui si de cameraderia nemtiesca de peste Laita, si asiă mereu a se senti totu mai singuri, mai isolati intre popoare!

Astfelui stau acesti șomeni astădi facia cu evenimentele din Orient si facia cu preparativele colosal de resbelu ale Russiei! Astfelui cursulu si desvoltarea naturale a lucrurilor dovedesc si infera de prosta si netrebnică politică magiare, inaugurata la 1867 de Deák, Eötvös, Andrássy, Lónyay, si astădi cană-canesc urmata si fortata de Tieza si cu mamelucii sei!

Pecatu de Ddieu, că o națiune brava si nu atât de simpeteca, si spre conservarea noastră par că anume creiata de provindintia, in cele mai grele timpuri moderne, spre nefericirea ei este condusa său sedusa de șomeni atât de scurti la vedere si stricati la anima!

Si precandu pentru acestea astfelui ne a marim si necagim, din Bucuresci n'ise facă si lumina forte mangaietoria.

Nu este multu, de candu o făia de cea mai mare influență in România ni spună, că la primirea frenelor guvernului din manele conservativilor, ce peste cinci ani ocrotiră tiei a asiă dicendu cu potere discretionaria, guvernul liberale nou, pre cum n'a afătunu unu banu in cassele publice, in tocmai n'a afătunu in arsenale măcar o cartusă său o pusca nouă, procurata de acelu guvernui, pentru unu casu de resbelu intru aperarea tierii. Sfasiatioria pentru anima ori-cărui Remanu adeverat a fost acea insinuare, si candu mai de unadi telegrafulu ni comunică, cumca România, in facia resbelului din vecinetea ei, a dispusu mobilisarea unei armate după unii pona la 60,000, scimus că multi dintre naționali vor fi dimbitu cu amaru.

Intr'aceea sosindu-ni foile din Bucuresci cu reportulu stenograficu despre siedintia Senatului din 5/17 a curentei, in care siedintia tocmai a venit vorbă despre cele ce se află in arsenalu si in depozitele militari ale Romaniei, dlu fostu min. de resbelu, generariu Florescu, for a fi contradisut de cineva si tienut de detorintia a afirmă si a cere ca să se constate print'ancheta, cumca „munitiunile de resboiu se află complete si armat'a se poate mobilisa in orice momentu”; cumca „bateriile nu sunt ca in alte tiere pe piciorul de pace, ci dejă pre picioru de resboiu, si munitiunile artilleriei sunt asemenea in completu”; căci domnia sa „voi, ca șomenii să se deprindă cu mersulu acestei arme.”

D'u generalu Florescu continua:

„Depozitele au asemenea totu prafulu trebuiniosu. Fabric'a de la Tiersioru poate procură in orice momentu pona la 100,000 chilo-

atatu de reu administrara tiéra si atata de infricosiati i nimicira finantile!

Acestu pasu astadi de feliu nu ni se impare oportunu.

Cateva pucine celor de „Telegraful Romanu.”

Ca la 18 colone nari si desu indesate publica „Telegraful Romanu,” foia destinata prin intemeiatoriulu seu d'a fi organu officiale alu Archidiecesei si Metropoliei romane ortodoxe din Sibiu, in nrii sei 42—43 de estu timpu, pentru d'a spelá de totu peccatulu si de tota pét'a pre complotistii din Sinodulu eparchiale aradanu, facia de acusarea ce li s'a facutu prin fóia nostra pentru complotulu nemorale si neonorable, si pentru conscientiele naturali daunose si rusinóse ale acelui'a.

Atât'a truda si in Aradu si in Sibiu, atât'a negréla si barthia nu numai, ci totu atât'a si veninu, si critica si condamnare asupr'a persoanei lui Babesiu, a diavolului ce pururiá incarca itiele vamesiloru si fariseiloru, de susu si de diosu, dedati in biserica casi in politica, a inghitit camil'a si a strecorá tieniariulu! — Si óre voru fi justificatu acele 18 colone complotulu si perfidi'a, voru fi spelatu pre faptori de péta si de peccatu?

Lasamu se judece lumea, si suntemu convinsi, că ómenii de minte, anima si caracteru, pricependu de ce este vorba, dupa acésta aperare ii voru compatimi pre complotistii din Aradu si mai multu, ér de operatoriulu loru din Sibiu se voru indigná cum s'au mai indignatu si alta data decandu acel'a s'a facutu unu sufletu marsiavu alu celoru de susu de la potere, ce crede si in biserica a-si poté batte jocu, printro rabulistica resfaciata, de sacrele idei si sentiente ale onórei, dreptatei, moralitatei eterne!

Noi nu ni vomu perde timpulu, a polemisá cu ómeni, ce n'au si nu pricepu aceste ideie si sentiente, nu ne vomu dà truda de a lumina pre orbi asupra coloriloru si pre surdi asupra tonuriloru; ér Babesiu suntemu convinsi că haru Domnului are destule occupatiuni m' nobili si mai multiamitorie, decatú se se certe foră nici unu folosu cu nisce ómeni, ce ei insisi nu sciu se-si crutie omens'a si se-si ferésca de blamuri mintea.

Noi destulu de limpede am arestatu, că de ce este vorba; am spusu ceea-ce nu se poate negá, cum corifeii complotului din Sinodulu eparchiale aradanu chiar ei au fostu, cu cari nainte de 6—7 ani s'a constatatu, că éta ce veninu ni s'a bagatu arbitrarmente in *statutul organicu*, firesce pentru d'a ne slabí si ucide mereuasi; si apoi totu cu ei, ca cu nisce ómeni creduti de onóre, parola, intieptiune s'a combinatu, că éta asiá si asiá noi vomu paralisa acelu veninu si ni vomu salvá vieti'a si progresulu, precum s'a si urmatu fora cea mai mica dauna si controversia siesse ani de dile, ér estu timpu totu ei, acei corifei, la mese si intre pahare, pline din consideratiuni personali fecera complotu, denunciara si trantira la pamentu pre fratii loru, incrediuti in parol'a loru si astfelui se redicara ei, pre acésta cale nemorale, la conducerea Diecesei.

Acésta „Telegraful,” organulu archidiecesei si alu Metropoliei, o afia cu cale si-o apera in 18 colone lungue.

Ei bine; *fie-i de lauda si de marire!*

Noi, cei de la „Albina,” din a nostra parte repetim cu nu ne vomu certá cu organulu archidiecesei si Metropoliei din Sibiu; dar nici logic'a, moral'a, idei'a de onóre si de caracteru ce representa acelu organu nu vomu adoptá nici o data; ferésca-ne Ddieu!

Mai multu. Noi, dupa cum din a nostra parte doríam a ignorá miserabilile tirade din „Telegraful Rom.” asiá amu fi doritu ca se fie acelea ignoreate de toti, căti cu conscientia de miserabilitatea acelorasi, si sentiu de demnitatea loru propria, lasandu pre cei dela „Telegraful” se boscorodesca, ér noi cautandu-ni de calea nostra cea drépta! Totusi cu pa-

rere de reu cauta se spunem, că mai multi din mai multe parti s'au gasit, cari ni trimisera feliu de feliu de respunsuri la adres'a celor din „Telegraful,” si dintre acestia nici mereu insistu ca se li publicam acele respunsuri, la ce noi numai cu greu ne potem decide si ni reservámu a ne-mi socii.

Atât'a la ce'e 18 colone.

Dar acum vine ér „Telegr. Romanu,” cu unu articolu lungu in fruntea nrulu seu 54, ca cum ar fi oficiosu, si dascalese *Adunarea din Temesiora*, inteligiati'a si clerulu din Banatu, cu o maniera, o arroganta de adeveratu omu de renlu.

Cinismulu din fruntea Telegrafului merge pona a provocá la multii „nazareni” din Temesiora, pentru d'a areta, ce slabí ómeni si crestini sunt Banatienei, specialmente inteligiint'a loru!

Atât'a sciu ei, atât'a scie organulu Metropoliei si alu archidiecesei despre nazareni si despre Banatienei, si in astfelui de tonu si tiene de chiamare a-ii tractá si blama in facia lumii!! Vai, si ér vai, unde amu ajunsu cu organulu Metropoliei, ca se nu dicem cu Metropol'a nostra!

Un'a sciu de minune ómenii din fruntea Telegrafului; pre cărturarii si fasiseii din Evangelia, cari totu calarindu pre lege, pre liter'a legii, atacau si condamnau pre Mantuitoriulu, ii sciu imitá de minune! De alte consideratiuni nici că li pasa; pentru dreptate, rationabilitate, binele publicu n'au nici anima, nici pricepere.

Noi pre domnii de la „Telegr. Rom.” ori cari ar fi ei, prin acésta venimu a-ii rogá, să-si puna straja gurei, si fiurile spiritului ce de buna séma le au de prin gunolele Beiusului, anine-si-le in numele Domnului in ferestra séu in pelaria, unde dejá ne-am dedat a le vedé pre tota diu'a, dar ferésca-se d'a le pune sub nasu Banatieneiloru. Conducetorii Telegrafului ar fi de compatinitu déca n'ar sei inca, că Banatienei nici n'au amblatu, si nici nu voru amblá nici candu in scol'a loru, nici in cea morale, nici in cea scientifica si resp. constitutioale. Ii-a ferit Ddieu de asiá scóla!

Déca trist'a sorte a vrutu, ca poterea se vina in man'a vóstra, Domnilor, apoi nu uitati că control'a este aiuria si că jugulu bisericu nu este alu arbitriului si alu fórtiei brute!

Badarantele din *Telegrafu*, compromitutu capulu, conducerea, si dejá pentru atari slabitiuni atátea anomalii, atât'a reu si rusine a patit u biserica nostra, in cătu am fi asteptatua ele se incete o data!

Veti dice că *de ce nu discutemu in meritu?* Simplu: pentru că limbagiulu si manier'a bruta cu carea intreveniti, nu merita să se puna omulu solidu si seriosu la vorba lunga cu voi, candu sistematicamente ve presentati ca nisce idiota, cinici si obrasnici. Las' că vine timpulu si loculu. Dar noi si pona atunci vi recomandam seriosu, să fiti mai modesti: căci pe onóre vi spunem ca, n'aveti nici o causa rationale d'a nu fi. —

Din sudulu Ardealului, iuniu 1876.

Istoria ormenimei ni areta, că femeia a jocat unu rolu forte insemnatul atât'a in oper'a de aredicare a poporeloru din starea de necultura naturale, cătu si mai alesu in cea de regenerare a poporeloru cadiute sub jugulu asuprioriu a tiraniloru. Este acest'a unu adeveru netagaditul; de aceea pentru a-l dovedi nici nu e de lipsa să frundierim dupa esemplu prin analile „magistrei vietiei”, candu ne potem fie-care convinge din esperinti'a de tote dilele. Cine nu a potutu observá, căta influintia esserice mam'a asupra fiiloru sei, si cum in surcei tenerei prindu radecine nesterse impressiunile ce primesc ei in jurulu legendului si inventatiurile ce li se impartesesc de laptatorea loru! Apoi cumca acestea sunt decidiotorie in formarea caracterului copiiloru, ast'a o pote esperia fie-carele dela sene insusi, dar ni o areta si filosoff'a cea natu-

rale si ne-incurcata a poporului nostru, candu dice: „asci'a nu cale de departe de faiatoriu.” Ce missiune frumosă acésta pentru min'a și familia!

Standu acestu aleveru, nu mai avem nici o iadrela, că in op'ta de regenerare a neimilui nostru trebuie să fim cu mira lura a mente asupra acestuui faptoriu forte insemnat si datatoriul de tonu. Ci cătu min'a romana va fi mai conscia de chiamarea sa, cu atât'u nisuintele intru regenerare si crearea unei stări de demne pentru poporul nostru vor ajunge mai iute si mai cu usiuretate a si incontronate de succesu; si tocmai asif si contrariulu.

Dar de ce să mai lungescu vorba, candu eu, unul dintre cei mai mici intre frati, sciu că multi sunt cei mai lunati intre frati mei, cari cunoscu mai bine de cătu min'a insemnatea rolului ce are femeia romana intru a arelica poporului nostru la desenatate in tote actiunile sale si la o stare mai buna pe tote terenele vietiei publice! Sciu eu că toti romanii ingrigiti si naturalmente ingagiați a lucră la binele viitoru a poporului nostru trebuie să cugete mereu la asta imprejurare si să fie obositi intru a cercă dupa medilocele potrivite pentru a face pe min'a romana aceea ce trebuie să fie ea. Nici nu-mi potu intipui că n'ar face-o ast'a, candu cu totii scium că mai ales femeiei romane detorim multumita, că mai traime astadi ca Romani, avendu limb'a noastră.

Pan' aci inse si-a impletit femeia romana missiunea sa in asta privintia mai multu numai instinctivamente, si mai că nu ai poté produce esemplu mai dese pentru documentarea contrariului. Romanisarea familiei straine, in cari intră vr'o femeia romana, e dreptu că se poate dovedi priu multisiore esemplu; cu greu inse credu să-ti afli pe cineva, care să aiba curagiulu si convingerii a sustiné, că ast'a s'a templatu in urm'a pasirii conscie a femeiei romane, ci peste totu vei audí că multe alte imprejurari au contribuit la ast'a, ér femeia romana fù aici numai o unelta a acelor imprejurari. Din contra inse poti dà de ferte multe esemplu, cari ti dovezescu, că femeie straine, intrate in familie romane, ore-si-cum consecintamente si intr'o forma conscientiosa au contribuitu directe la esirea acelorui familie din sinulu neamului nostru; ba chiar si femeie romane, crescute in spiritu strainu, inca au contribuitu a miciorá numerulu familiei romane. Ca esemplu avem multii renegati, atât'u mai vechi, cătu si mai nuoi; si renegatu mai iute ori mai tardi trebue să devina totu celu ce nu e laptatu si crescutu romanesce. A produce inse atari esemplu eu n'afu de lipsa, dupa ce credu că cu totii potem să ne convingemu despre acestu adeveru, firesce de vom vof să ne uitam si cautam pucinu in jurul nostru.

Astu felu standu lucru, multu me miru astadi de ce cei chiamati nu punu mai cu de a dinsulu umerulu la olalta, si asiá a ajută să ne curatim de asta stare rea! Astadi, in acesti tempi de lupta pentru existinta, trebuie să ne ingrigim deci a nu mai lasa să lucre femeia romana numai dupa instinctu, ci a desteptá in ea conscientia natiunale, ca conscia de missiunea sa ca romana, inca dela leganu să verse in pruncutiu seu sentientele de Romanismu si mereu să cerce a-le intari acestea. Apoi ast'a firesce că se poate numai grigindu noi de o crescere cătu se poate de natiunale pentru femeia romana. Si multi-su faptori ce ar trebui să pasiesca cu iniciativ'a in asta direptiune, precum si multe căi ne potu duce la scopu. Eu inse cam cu iutele atingu aici n'mai căte ce-va; cene are urechie, dora va audi.

Mai antai nu intielegu de ce „Reuniunea familiilor romane dela Brasovu” nu desvolta o activitate mai eficace, de ce nu si face reporte mai dese si speciali despre activitatea sa, si de ce nu se apuci a-si generalisá odata influint'a prin sub-reuniuni, firesce nu numai dupa nume. De asemenea nu potu

ză-mi splicu nici puciorul interesu ce „Asociatiunea transilecna pentru literatură și cultură poporului român” area pentru creșterea cătu mai națiunale a femeiei romane! Apoi să mai multu me mișu cum de intreaga Româniea, și de din coce, și de dincolo de Carpați, nu pot să o cua barem pan’ la o foia beletristică ‘e Domne-a-juta, precum și că peste totu scriitorii nostri nu se îngrijescu de o biblioteca națiunale mai copioasa pentru femeia romana! Si în urma nu potu intielege nici aceea, că de că carturarii nostri nu sunt mai cu luare a mente catra divariulu „Famili'a,” unică foia beletristica ce a venit. Eu cred că de ar fi asta foia mai sprinjinită de publiculu român, atunci de bună semnă și redactiunea pe incetulu ar avenită-o la rărgulu unei foie beletristice totu mai bine, și astă ar satisface totu mai multu asteptările; dar să cum e astadi eu cred că ea poate face servitul femeiei romane intiu a destepă conștiința națiunale in dens'a, și pre asta cale a-i fi unu indreptariu intru impleirea năștunii sale. Multe mai sunt cele ne-intielese; de asta data inse stau aici.

Am facutu astă observări generali, dar **fora** a crede că astă fi disu ceva nou si a fi desvoltatul planuri nove; ele sunt lucruri vechi si desvoltate prin altii cu multa agerime. Eu am credutu însă a nu fi lucru prisitoriu, a le mai atinge si a trage atențiuinea publică asupra acestei teme de mare importanță pentru viitorul nostru; cred că astadi am avut destul tempu să ne ocupăm cu asta afațe și să ne desvoltăm activitatea in astă direcțione, mai ales după ce poterea de statu ne impusse de pe tote terenele vietiei publice de statu si nu ni lasă cercu de activitate de cătu numai in sinulu nostru. Să folosim deci tempul să să nu uităm, că îngrijirea de creșterea națiunale a femeiei romane este o condiție de frunte si o parghia poternica, ce ne va ajuta să ni castigăm mai cu usiuretate influența ce ni compete in statu!

p. c.

Mehadia, in 23 iunie 1876 v.

(Reflexiuni la plansori și acușări ne-nemeiate.) Cetindu noi in „Albina” articolul intitulat: „Unu resunetu din Mehadia,” după a năștia buna conștiinția ca nesec agronomi simpli, dar sinceri și onorabili, venim cu rogarea cătră stimat'ă Redactiune, să facă locu in pretiuitulu seu diuaru urmatōrielor refeziuni contra articolului atinsu.

Se dice, că din partea orasului Mehadia s'a datu plansori numerose si multe in contra maniloru sacrilege și nedenne de a atinge altariulu Domnului, și a impartasi binecuvantare creștinilor, și că plansorile acele s'ar fi ingropat in pulberea archivei diecesane! Ca si candu Veneratulu capu alu diecesei aru pretinde dela poporu, să fie orbu, și să nu veda, să fie surdu, și să nu auda, să fie prostu și să nu pricpea degradarea sa si a bisericei sale.

Se dice, că se desconsidera si calca dreptulu statutarui, că de trei ani sinodulu si comitetulu parochiale din Mehadia nu are președinte, este fără capu, fără conducere, si fără adeverata activitate, si Ddieu mai scă, căte grele plansori se insinu de dlu corespondinte anonimu.

Noi subsemnatii agronomi, fiindcă este vorba de orasulu, sinoculu si Comitetulu Mehadii si cu deosebire fiindcă este vorba de plansori ce s'ar fi datu din Mehadia, ne marginim a reflectă si resp. rogă numai atât'a: Dlu corespondinte să eșe cu dragalăsi'a-i persoana la lumina, deca tiene ceva la santien'a causei si la curatien'a caracterului, pentru ca să vedem, cui să credem luciuri in contra convictiunei noastre: 1. Cine si asupr'a cui s'au datu plansori multe, si pentru ce a nume? 2. Cum se poate ca comitetulu si sinodulu parochiale, dela mōrtea par.ntelui protopopu Iacobescu, respective de trei ani, să fie fără capu,

fără conducere, fără activitate? Fiindu insa noi convinsi, că dlu corespondinte nu poate fi in stare, să ni dea dovedile cerute, numai de cătu ni permitemu a-lu întrebă: deca sinodulu si comitetulu parochiale din Mehadia, dela mōrtea parintelui protopopu Iacobescu, resp. de trei ani a fostu fără capu, fără conducere, apoi cine să se lupta pentru școală, ca se remana confesională? Cine sacrifică spese si dede atâta scrisori pre la autorități seu tribunali, chiar si la ministrul de justiția pona scos legatulu de 250 fl, v. a. pe sămăna bisericsei din Mehadia dela domn'a (capitanitia) Ilie? Cine nainte de doi ani starui să se transcrie tōte realitățile bisericesci, scolarie si fundaționali, miscătorie si nemiscațorie in carteau iunduaria pe numele comunei confesionali gr. din Mehadia? Si in fine cine la ocasiunea din urma avut chiar certă in siedintia publică cu dlu capetanu N. Cena, critisanu acestu domn'u tōte si vrindu tōte a le sci, face si conduce mai bine, pona ce apoi i se să lasă să facă elaboratul pentru transcriere mai bine, pre care irsa pona astadi nu l'a facutu, si espirandu de atunci multu tempu, avearea comunitatei bisericesci gr. or. ramase netranscrisa, si neasecurata, astă dura in pericol! Noi astă scimus, că tōte cele facute si aretate mai susu, le a facutu capulu sinodului si alu comitetului parochiale essintante in Mehadia, anume parochulu Tiepeniagu, si nu potem să ne mirăm din destul, cum se află omu si creștinu in acestu oras, carele să nu scie acă si să cutese a se plange in publică pentru unu lucru ne-adeverat! Dlu corespondinte coversia tōta intieptiunea, deca scotea in publicu, cum parintele Tiepeniagu a rugatu pre parintele protopopu cu inceperea anului 1876, să vina si să constituie corporatiunile parochiale in Mehadia si apoi ar fi publicat personalitatile pline de reușite din Mehadia, privitorie la cererea unora, ca să vina protopopulu din Orsiova cu resedintă in Mehadia. Noi insa trebuie să ne marginim astă data la atât'a, in speranța că intrigă va amuti si inceată, si pacea ni se va lasă neturburata in sinulu bisericei. N'am voit să acușăm, ba nici să suspicioneam pre nime in persoană; dar adeverul celoru scrise lu-garantămu onoratei Redactiuni, prin subscririile numelor noștre cu mană nostra si cu numerele caselor noștre, si n'avem nevoie in contra, ca la casu de lipsa numele noștre să se si publice său descopera. —

Siesse agronomi din Mehadia.

Varietati.

** (Nenorocire.) Adi 4/7 v. am petrecutu la gropă 5 fete romane, cea mai tenera de 12 ani cea mai betrană de 18 ani, dintre cari 4 din filialele apartenie de comun'a San-Nicolaulu-micu, er ună din com. Cicinu. Acestea 5 fete, imbracandu-se frumosu ca in di de serbatore, s'au dusu dela casă parintilor peste o balta, formata prin versarea Muresului, parte prin ploile din septembrie trecute, ca se aqua puiu de cucurudiu la vaci; peste balta au trecutu cu o luntrită, si trecându de mai multe ori in colo si in căce, din nebagare de săma odata numai s'a restornat luntrita si tote cinci s'au innecat. —

bl. c.

* (Petrecerea de veră) se va arangia prin tinerimea romana din Maramuresiu in comun'a „Strîmtura,” la 6 augustu 1876, spre folosulu societății de lectura a romanilor din Maramuresiu. Oferte maranimoze cu multiu mita se vor primi si chită in publicitate. — In numele comitetului arangiatoru: Stefanu Rednicu, presedinte.

* (Inscriindăre.) In urmarea provocării oficiose a presidiului reuniunii invetigatorilor rom. gr. or. din diecesea Caransebesului, am onore prin acăstă a aduca spre sciinția tuturor membrilor, opurie ce se află in bibliotecă acestei reuniuni, si anume: 1. Letopisile tierii Moldovei, de M. Cogalniceanu, tom. I. II. III. 2.) Tesauru de monuminte istorice

in fascicle, de I. P. Ilarianu, tom. I. II. III. (Lipescu : fasc. 8—9 tom. I; fas. 2, tom. II; fas. 1, tom. III.) 3. Chronică Romanilor de G. Sincaju, tom. I. II. III. 4. Archivă istorică a Romaniei de B. P. Hajdeu, tom. I. II. III. 5. A II. I. I. IV. V. si a VI. adunare generală a Asociatiunii transilvane, in brosuri. 6. Estetică, știință filosofie despre frumosu si arte. 7. Calendariu pentru toti, din Romania, pre anii 1873—1874. 8. Disertatiune Istorico-critică despre originea Romanilor, V. Maniu. 9. Filosofia cuventului si a naravurilor, de E. I. Poteca. 10. Ieronimă bunei cresceri. 11. Computulu, de M. Andreeșu. 12. Catechismulu sanetății, de Dr. P. Vasiciu. 13. Catechismulu autropologicu, de Dr. P. Vasiciu. 14. Esercitie in limb'a latina, de I. Ionasiu. 15. Societatea pentru invetiatură poporului romanu, 11 fascicle. 16. Magazinul pedagogicu, in brosuri, tom. alu II. 17. Biblioteca romana, partea IV. si a VII. de Z. Carcalechi. 18. Retorică, de A. Suebler. 19. Istoria filosofiei de A. Suebler. 20. Istoria bisericășă, politico-nationale de N. T. Velea. 21. Manualu său scurtă cunoștinția despre procedură matrimoniale, de Anonimulu. 22. Balade poporali romane, de M. Pompiliu. 23. Sunete si Resunete, poesie de Z. Boju. 24. Protocoalele sinodelor eparchiali din Caransebesiu din anii 1870, 1871. 25. Acte si date, despre conf. nationale din Transilvania la 1869. 26. Pledoziu, de I. G. Valentinianu. 27. Cuventu catra poporul romanu, de Anonimulu. 28. Petitiunea romanilor banatieni din a 1860 catra Maj. Sa. 29. Causă (limbelor) naționalităților. 30. Manualu medicinal, de An. Fetu. 31. Elemente de dreptu politicu. 32. Statutele institutului de creditu „Albina.” 33. Economia, de Teodoru Rosiu. 34. Begleitworte zum Wand-Atlas (Asien.) 35. Begleitworte zum Wand-Atlas (Australien.) 36. Statutele societății de leptura din Caransebesiu. 37. Istoria patriei, de M. Dreghiciu. 38. Metella, de G. Sand, si Orbulu, novela de dn'a R. R. Thellusson. 39. Fisică poporale pentru școalele primare, trad. de I. Ionescu. 40. Indreptariu pentru întrebuintarea tableloru de parete, de T. Rosiu.

Adaugă aici și urmatorulu decisu alu comitetului Reuniunii cu privire la biblioteca:

„Membrulu, care doresce a imprumută atare opu din biblioteca, se adresă cu cerea catra bibliotecariu; pentru opul imprumutat dă reversu, si in casu, deca acela i se spedăza pre posta, solvesce portulu postale. Tempul de folosire, aieca cetire, este 2 lune, după espirarea caruia au a se reîntornă opurile imprumutate bibliotecariului.”

Observu că din aceste opuri publicate se află spre cetire la inv. P. Munteanu din Valearmare, „Magazinul pedagogicu,” tom. II. si la inv. I. Tin'a din Bocișa romana, fas. I. si II. din „Societatea pentru cultură poporului romanu.” — Bocișa-montana, in 10 martiu 1876. — Ioane Marcu, invetiatoriu, ca bibliotecariulu reuniunie.

* (Pana unde merge inca si astadi ne-buni'a magiara.) ni devedesce o notită prin foile loru, pre care pona si in „Egyetérítés”, organulu democratiei magiare o cetim. Se indignă acesti nebuni, că in comitatulu Severinului, nota bene, unde nu se astă stabili, a casa nici 10 familie de magiari, langa Mehadia la Pecinișca pe tabl'a comunale de la drumu, inscriptiunea este romana, afirmandu capiatii frati ai nostru că, spre scandalisarea caletoriilor!!! O seraci de ei scribieri magiari; ei par că nici nu sciu, cumca pre acele locuri intre 1000 de caletori abia unulu, din unulu, este care să vorbește limb'a magiara! Dar tocmai si legea tierii crea curațu de domnii magiari, lasă comunităților dreptulu d'a se folosi in afacerile loru de limb'a loru; apoi in acele tienuturi curațu romane nici in 20 de sate nu se astă omu care să pricpea limb'a magiara! Sermanii domni magiari capiat! Au pornit cu limb'a loru pre calea Turcilor cu Mohamedanismulu loru. Tare ne tememus că voru să ajunga in aceeași droga! —

* (Din partile temesiaze ale Banatului) ai se scrie, cumca poporatiunea nostra, dupa de totu slabile recolte de anii trecuti si si mai slabă de estu timpu, afandu-se in pericol de fomele si foră nici o sperantie de ajutoriu din partea stepanitii, ale cărei dări mari si esecutiuni cumplite au contribuitu a redică reulu la culme, sta a-si paresi vatrele strabune, a parasi acesta nefericita patria si a emigrat in cîtro o voru duce ochii ! Si acesta intr-unu timpu, candu organele celor de la potere mereu striga in lume, că vomu ave secerisii bunu si multe grane de esportatu ! —

Dare de séma

despre venitul netu alu balului arangiatu de tinerimea romana din Arad la 17 febr. 1876. in „Crucea Alba,” care venit a fostu destinat pentru institutulu teologicu-pedagogicu gr. or. romanu din Arad.

I. Perceptiuni :

1. Din vinderea biletelor de intrare afara de cassa : II. sa dlu Eppu Ioanu Metianu 15 fl, Dr. At. Siandoru, prof. prep. 4 fl, Nic. Philimonu adv. 5 fl, Vas. Paguba jude reg. 5 fl, Geor. Dogariu propriet. 5 fl, Geor. Purcariu contabilu 3 fl, Dr. Aug. Robicsek adv. 1 fl, Ales. Gavra direc. prep. 2 fl, Stef. Siorbanu adv. 2 fl, Dem. Bonciu not. publicu 4 fl, Geor. Bragea 4 fl, I. Oprea docint 2 fl, Mladina not. com. 4 fl, Laz. Ionescu adv. 4 fl, Stef. Popoviciu oficiante la telegrafu 2 fl, Alesiu Popoviciu 5 fl, Urosiu Ioanoviciu practicanu la judetiu regiu 4 fl, Geor. Constantini presid. la tribunalu ortanalu 2 fl, Geor. Haica protopretore 2 fl, Geor. Gatacau not. com. 2 fl, I. Ratiu protopresiteru 2 fl, Stef. Popoviciu parochu 2 fl, la olalta sum'a de 81 fl, v. a.

2. Din vinderea biletelor de intrare la cassa nu ser'a batutui, amasuratu conspectului dressat in ser'a batutui ad incursu preste totu sum'a de 194 fl, v. a. si 1 galbenu imperialu ; totu edata se observa, că la acest'a ocasiune nu facutu urmatoarele supra solviri : Ioanu Popoviciu Desseanu adv. 1 fl, Pav. Draga sub jude reg. 1 fl, Nic. Ilieciu comerc. 1 fl; Petru Florescu propriet. 1 fl, Ioanu Doge negut. 1 galbenu; Valeriu Opreanu not. com. 1 fl, Geor. Radneanu comerc. 1 fl, Vasiliu Adamovicu comerc. 1 fl, Dem. Antonescu pases. ofr. Ianolu 1 fl, At. Desco, not. com. 1 fl, Svetozanu Pavloviciu adv. 1 fl, Mauritiu Veitlenfeld comerc. 1 fl, Dem. Kreszrics adv. 1 fl

3. Sumele adunate prin colect. Prin colectantele Demetru Ioanescu din Buteni, dela p.t. dhii : Geor. Horoiu 4 fl, I. Luca 2 fl, Nic. Ardeleanu 2 fl, Isidoru Popescu 2 fl, Teodoru Bucatosi 2 fl, Constan. Gurbanu 4 fl, Dem. Ivanescu 2 fl, la olalta 18 fl, v. a.

Prin colect. Moise Bocianu din Curciu au contribuitu : Moise Bocianu 4 fl, Petru Ruday 4 fl, Moise Mladinu 2 fl, la olalta 10 fl, v. a.

Prin colectantele Georgiu Sida din Siria : Georgiu Sida 2 fl, veduv'a domna Sultana Sacasianu 4 fl, Adalbertu Mihalovics 2 fl, Stef. Ioanoviciu 2 fl; la olalta 10 fl v. a.

Prin colectantele Ioanu Tuducescu din Lipova, Iuliu Misiciu 2 fl, Iac. Ratiu 4 fl, Gdr. Suciu 2 fl, Geor. Marienescu 2 fl; la olalta 10 fl v. a.

Prin colectantele Iosifu Popoviciu, adv. din Boros Inea au contribuitu domnii : Sigis. Popoviciu 4 fl, Aug. Russu 2 fl, Geor. Feieru 4 fl, Emanuel Popu 2 fl, Ant. Luca 2 fl, Ios. Paulu Steiniczer 2 fl, Ios. Popoviciu 4 fl; la olalta 20 fl v. a.

Prin colectantele Vincentiu Sierbanu din B. Comlosiu domnului Vincentiu Sierbanu 5 fl v. a.

Prin colectantele Petru Chirilescu din Chitichazu ; domnului Petru Chirilescu 2 fl.

Prin colectantele Dr. Ioana Moga din Sebesiu au contribuitu domnii : I. Popescu 4 fl, I. Popa 1 fl, Elia Macelariu 2 fl, Stef. Pecu-

Bologa 1 fl, I. Hinea 2 fl, Nic. Fratesiu 1 fl, sum'a 17 fl v. a. din care subtragendu-se specele de incassare, in sum'a de 40 cr, s'a administrat la Comitetu, la olalta sum'a de 16 fl 60 cr, v. a.

Dela onorata redactiune a foiei „Scola romana” din Sibiu prin domnulu Ioanu Andreia 2 fl v. a.

Prin colectantele Ioanu Budai au contribuitu : I. Buday 4 fl, Ilie Miculae 4 fl, I. Tulcanu 2 fl, la olalta 10 fl v. a.

Prin colectantele Ioanu Popu din Oradea-mare au contribuitu domna Ecatarină Rezey, nascuta Olteanu, 4 fl, domna Anna Poenăr, nascuta Siga 3 fl, dlu Nicolau Zigrea 5 fl, Mihaiu Popescu 3 fl, Teod. Ciocanu 1 fl, I. Popu 1 fl, la olalta 17 fl v. a.

Prin colectantele Ioanu Ardeleanu din Peclica romana : domna vedova Marta Caracioni 4 fl, Geor. Gebelesiu 4 fl, Arsa Barbu 4 fl, Nic. Barbura 2 fl, Ales. Igrisanu 2 fl, Ardeleanu 2 fl, la olalta 18 fl v. a.

Prin colectantele Paulu Popu din Baius au contribuitu : I. Erdélyi 4 fl, Parteniu Cosma 4 fl, Stef. Olteanu 4 fl, Stef. Potoreanu 1 fl, Vas. Popu 3 fl, Teod. Kováry 2 fl, Aug. Antal 2 fl, Vas. Ignatu 1 fl, Paulu Popu 2 fl; la olalta 23 fl, v. a.

Prin colectantele Ilia Trailla din Oravita : Dr. Aureliu Maniu 2 fl, Elia Trailla 2 fl, At. Marienescu 1 fl; la olalta 5 fl, v. a.

Prin colectantele Georgiu Ardeleanu din Timisior'a au contribuitu. Luca Calaceanu 2 fl, Marcu Ungureanu 2 fl, Georg. Ardeleanu 2 fl, la olalta 5 fl v. a.

Prin colectantele Pavelu Milovanu din Mundrulocu : Pavelu Milovanu 2 fl, Savu Draganu 1 fl, la olalta 3 fl v. a.

Prin colecte s'a adunatu deci sum'a de 161 fl 60 cr, carea adaugendu-se catra sum'a perceptiunilor de mai susu; perceptiunea peste totu a constituitu sum'a generale de 444 fl 60 cr, v. a. si 1 galbenu.

II. Erogatiunile.

Conformu pieselor justificative ce se afla la comitetulu arangiatoriu si cari stau la despusitatea onofatului publicu, arangarea balului peste totu a constatuitu sum'a de 303 fl 99 cr.

Substragendu-se sum'a erogatiunilor de 303 fl 99 cr, v. a. din sum'a perceptiunilor de 444 fl 60 cr, v. a. si 1 galbenu, resulta unu venitul netu in sum'a de 140 fl 61 cr, v. a. si 1 galbenu imperial carea suma s'a predatu destinatiunei sale, precum areta chit'a ce se afla de asemenea in manele comitetului arangiatoriu.

Aducendu acest'a la cunoștinția publica, comitetulu arangiatoriu si-tiene de placuta datorintia a esprime multiamit'a sa catra onorabilitii contributori, cari prin generosulu loru concursu au grabitu in ajutoriulu acestui scopu filantropicu.

Aradu, 26 iuniu 1876.

Comitetulu arangiatoriu.

Socota publica

despre banii incorsi pentru cladirea santei beserice in Borlovenii noi, cotulu Severinului.

(Urmare si fine.)

Din Petnicu: Negut. Pera Domasianu 1 fl, econ. Ioanu Puschitia nr. 5. 1 fl, dela mai multi subt unu fiorinu, 2 fl 20 cr. — Din Lapusinicelu : economul Lazar Closclau 1 fl, dela mai multi subt unu fiorin, 90 cr. — Din Bozoviciu : dominulu capitanu si pretoru George Stanu si soci'a sa Angelina Stanu cate 5 fl, judele reg. Checeau 3 fl, capitanulu Cealma, capit. Petru Zabailla, magistrul postale Ioan Riess, arendatorulu Marin Chetinescu si notariulu Paulu Jianu, primariulu Alimpiu Ignia cate 1 fl, negut. George Cvaciucu 2 fl, negut. Ioan Staniloviciu, negut. Thiofil Osiceschi, negut. Da-

John Marcoviciu si Josef Brancoviciu, cete 1 fl, sticlarulu Franz Billek 1 fl, econ. Mirin Bozochin 2 fl, dela mai multi subt unu fiorin, 7 fl 5 cr, din bisericu Bisoivicului 2 dveri si bani gat'a 2 fl 7 cr. — Din Bania : domnulu locotenente si primariu Iancu Pirtea 2 fl, not. Pavelu Stroca, preotul Wichenie Pertea si teologulu absolutu Deinetru Bogoviciu cete 1 fl, dela Lada Bisericesca din Bania 9 fl. 70 cr.

— Din Rudaria : negut. Wichenie Radivoeviciu 5 fl, silvanistulu Theodor Ghimbasia 2 fl, econ. Petru Popoviciu si econ. Sebastian Vencescu cete 1 fl, dela mai multi subt unu fiorinu, 1 fl 40 cr. — Din Gerbovetiu : negut. Iancu Ottiman 1 fl. — Din Sfopotu vechiu : negut. Gligore Ottiman si preotul Nicolae Ghimbiru cete 1 fl. — Din Daborsietiu : forestierul Alois Szarvasi, prim. Nicolae Usattu, preot. Stefan Chimpian, silvan. George Danescu, econ. Ioan Wallucianu si econ. Dumitru Kurkin Iladia cete 1 fl, subt unu fiorin dela mai multi, 2 fl 90 cr. — Din Mocierisieu : preotulu Nicolae Gontia, silvan. Paul Balla, si Maria Otonoga cete 1 fl, dela la la'la. Bisericei 2 fl, subt unu fiorin, dela mai multi 40 cr. — Din Lapsuiniciu : preotulu George Nedea 1 fl, econ. Dem. Bihai 1 fl 20 cr, econ. Ilia Panaescu 1 fl 10 cr, Maria Nicolici 1 fl, dela dozentelu Ioan Ollariu 12 meti de varu in pretiu de 7 fl, dela mai multi subt unu fiorinu, 1 fl 40 cr. — Din Patasiu : cancel. judecat. Ioanu Bethia 5 fl, preotulu Pavelu Popovici, si docente Ioséni Gaina cete 1 fl. — Din Borlovenii vechiu : preotulu Iancu Pistrilla 6 fl. — Din Prigorou : notariulu Strainu Motiu 2 fl. — Sum'a totale : 200 fl 17 cr.

Primesca deci toti p. t. dñii contributori adunc'a nostra multumita pentru buavointia, si fie convinsi că mare' binefacere ni facu.

Borlovenii noi, in 15 iuniu 1876.

Notariatulu besericescu din Borlovenii noi.

Conchiamare.

Conferint'a investitorescă a cercurilor Siria, Agrisiu si Borosineu, conformu otariei adusa in conferint'a tienuta in Agrisiu la 9/21 septembrie 1875, in anulu acest'a se va tiené in comun'a Maderatu (Magyarát) inspectoratulu Siriei, la care conferintia sunt invitati a participa toti domnii investitorii din pomenitele 3 cercuri si anume pe diu'a de 16/28 augustu 1876.

Domnii inspectori din amintitele cercuri sunt rugati, acesta convocare se o faca cunoscuta investitorilor din districtele sub-nauata si prin circularia.

Siria, la 8/20 iuliu 1876.

Nicolau Cristea,
notariulu conferintiei.

Burs'a in Budapest si Viena.

Caracteristic'a burselor noastre de dñe septemane incoci este stagnatiunea. Ni-ne nu are curagiul d'a se ingrijia la transactiuni ; nime nu vré se puna unu cruceriu in risiciu pentru marile invingeri ale Turcului, ori cetele buchina si sustienu foile nostre dualistice. Cadavrulu remane cadavrul, si statul nostru, ori cete de putredu si elu, totu mai sente puterea putrediunei acelui'a.

Speculantii oficiali, sensalii domnilor de la potere, se incercă a face si sustiené cursurile ; dar ce ajunge, candu nime nu dă bani pe ele !

Asia vedemu hartiele de specula legandu-se pe o scara, ingusta, acusi cevasi mai susu, acusi cevasi mai diosu ; de exemplu :

Actiunile creditului aust. intre 150 si 140 ; astazi standu 141.

Actiunile cred. una, intre 120 si 130 :

Actiunile lancei nat. austriacă, intre 875 si 880; astăzi standu 960.

Rent'a de arg. intre 69 si 70; astăzi standu 69.

Rent'a de hartie, intre 65 si 66; astăzi standu 65-10.

Imprum. ung. de drumuri de feru, intre 97 si 98; astăzi 98-50.

Inscrisele ipot. ale lancei nat. intre 97 si 98, astăzi 98-50.

Agilul argintului: 101-102; astăzi 101-40.

Napoleondorii intre 10-10 si 9-95, astăzi 10-2.

Gulbenii intre 5-80 si 6; astăzi 5-95.

Cu unu cuventu: O ora nu este securu unu cursu!

Publicatiuni lacsabili.

CONCURE.

Dintru statuinea invetiatorăescă din Comuna Surducu, cõtulu Carasiu, protopopiatulu Oravitiei, se scrie concursu cu terminu pana la 15 augustu cal. v.

Emolumentele suntu: 100 fl bani gata salariu anuale; 10 fl pentru conferintie; 6 orgii de lemn, din cari se incaldiesc și scol'a; cortelul liberu cu gradina; 2 jugere pamentu, și dela 60 case căte 12 kg și 60 dg cuceruzu de fiecare numeru.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si adresa recursele conformu statutului organicu bis. proovediute cu atestatu de calificatiune, catra On. Sinodul parochiale gr. or. din Surducu, si de timpuriu a-le tramite dñui protopopu Iacobu Popoviciu in Oravita.

Surducu, in 5 iuliu 1876.
Comitetulu parochiale,
in co'ntielegere cu dlu protopopu
tractuale.
2-3

Se scrie concursu pentru definitiv'a implere a postului invetiatorescu dela scol'a rom. ort. conf. din Gura-Hontiului, inspectoratulu Iosasiului, de carele suntu legate urmatoriele emolumente: 140 fl, v. a.; 8 cubule deputatu, $\frac{1}{2}$ grâu, $\frac{1}{2}$ popusoiu, 1 mesure de fasole; 26 portiuni de fenu; 8 orgie de lemn, din cari se incaldiesc și sal'a de invetiamantu, cortelul liberu cu gradina de legumi.

Diu'a de alegere va fi 29 augustu vechiu a. c. pana candu se potu insinuă recursele reflectantilor, adjustate conforme statutului org. si proovediute cu atestatu dela concernintea loru superioritate, resp. inspectoratu adresandu-le la inspectiunea scolară cerc. conf. in Iosasiu, p. u. Gurahonc. — Conditione este ca aspirantii să se presinte la sant'a biserică spre a se face cunoscuti alegătorilor.

Comitetulu parochiale,
in co'ntielegere cu inspectoratulu.
2-3

Se scrie concursu pentru definitiv'a implere a postului invetiatorescu dela scol'a romana ort. conf. din Iosasiu, inspectoratulu Iosasiului, de carele suntu legate urmatoriele emolumente: 150 fl, v. a. 10 cubule deputatu, $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ popusoiu; 8 orgie de lemn, din cari se incaldiesc și sal'a de invetiamantu, si cortelul liberu cu gradina de legume.

Diu'a de alegere va fi 22 augustu vechiu a. c. pana candu se potu insinuă recursele reflectantilor, adjustate conforme statutului org. si proovediute cu atestatu dela concernintea loru superioritate, resp. inspectoratu, adresandu-le la inspectiunea scolare cercuale conf. in Iosasiu p. u. Gurahonc.

Conditione este și aceea, ca aspirantii să se presinte la sant'a biserică spre a se face cunoscuti alegătorilor.

Comitetulu parochiale,
in co'ntielegere cu inspectoratulu.
2-3

Se publica concursu:

Dintru statuinea invetiatorăescă romana gr. or. din comun'a Hasmăsiu, cerculu inspectoratulu Beliului, in comitatulu Biharului, cu terminu pana in 1. augustu st. v. a. c. in care di se va tine și alegerea. Emolumentele sunt: in bani 52 floreni v. a.; in naturalie: 15 cubule, diumetate grâu, diumetate cucerudu, 11 centenarie de fenu, 8 orgii de lemn si cartiru cu gradina de unu jugeru catastrale.

Hasmăsiu, 24 iuniu vechiu 1876.

2. Pentru statuinea invetiatorăescă romana gr. or. din comun'a Chislaca din acelasiu cercu inspectorale, cu terminu pana in 6 augustu st. v. a. c. in care di se va tine și alegerea. Emolumentele sunt: in bani 60 flor, in naturalie: 13 cubule, diumetate grâu, diumetate cucerudu, 10 centenarie de fenu, 8 orgii de lemn, si cartiru liberu cu gradina de legumi.

Chislaca, 27 iunie, 1876 st. v.

3. Pentru statuinea invetiatorăescă romana gr. or. din Grosi, cerculu inspectorale totu alu Beliului, cu terminu pana in 8 augustu, st. v. a. c. in care di se va tine alegerea. Emolumintele sunt: in bani: 59 floreni noi; in naturalie: 15 cubule, diumetate grâu, diumetate cucerudu, 13 centenarie de fenu, 11 orgii de lemn si cartiru liberu cu gradina de legumi.

Grosi, 28 iunie v. 1876.

Doritorii de a ocupă vre un'a din statuinele acestea, sunt avisati, recursele loru instruite in sensulu statutului org. bis. si adresaate concernintei Comitetu parochiale, pona la terminu mai susu aretat a le substerne la subsrisulu in Tagadou per Béel.

Tagadou, in 2 iuliu v. 1876.

In co'ntielegere cu comitele parochiali respective:

*Zenobiu Munteanu, mp.,
2-3 inspec. cerc. de scole.*

Dintru vacantea parochia din comun'a Siunciușiu, protopresbiteratulu Pestesiu, Cottulu Bihor, se deschide de nou concursu, cu terminu pana la 6 aug. c. v. in care diua va fi si alegerea:

Emolumintele suntu: de la 180 case căte una vica de cucerudu sfarimatu; dela tota cas'a una portiune de fenu, său in bani dela tota cas'a 40 cr; cartiru esarendatu prin comună, si stolele indatinate.

Doritorii de a ocupă acést'a parochia, au a-si tramite recursurile, instruite cu tote documintele prescrise in Statutulu Organicu, Comitetului parochiale, adresate subsrisului, post'a ultima Eled.

Siunciușiu, la 29 iunie c. v. 1876.

Comitetulu parochiale, in co'ntielegere cu mine: Teodoru Flipu, mp., administratoru pescu.
2-3

Dintru postulu de invetiatoriu dela scol'a conf. romana din Valea-boului, comit. Carasiului, se publica concursu cu alegerea otarita pre 15 augustu, diu'a Adorm. Nascatorei de Ddieu.

Dotatiunea anuale este: 210 fl, plata, 6 fl pentru scripturistica, 12 fl, pentru conferintie, 12 fl, pentru immortari, si 12 fl. pentru curatirea scólei; 6 orgii lemn de focu pentru sine, 4º pentru scóla; 20 metri de cucerudu despoiatu; 2 jug. livada; cortelul liberu in edificiulu scólei, cu gradina de legume.

Petitiunile suntu a se adresă din partea concurrentilor cătra Sinodulu parochiale si a se spedă prin protopresbiteratulu Caransebesiului, amesuratul statutului org., ér in vre o domineca său serbatore au concurrentii a-si aretă și desteritatea in cantarele bisericesci.

Cei cu 4 clăssi gimnasiali si cu atestatul dela preparandia din Aradu voru ave preferintia.

Comitetulu parochiale,
in co'ntielegere cu pré on. d.
2-3 protopopu alu tractului.

Dintru statuinea invetiatorăescă din comun'a Ticvaniu-micu, in protopopiatulu Oravitei, Cottulu Carasiului, se scrie Concursu cu terminu pana la 25 iuliu, in carea de va fi possibile, urmeza si alegerea Invetatoriului. Emolumentele suntu: Salariu fissu anuale 420 fl; pentru scripturistica 10 fl; spese pentru calatoria la conferintie 10 fl; pentru lemn, din cari are a se incaldi si scol'a 60 fl; *) locuintia libera in scóla, cu $\frac{1}{2}$ jugeru gradina pentru legumi, $\frac{1}{2}$ jugeru gradina afara de comună si 2 jugere pamantu aratoriu de classea prima.

Concurrentii au a-si adresă recursele, in intielesulu statutului org. bis. proovediute cu atestatu de calificatiune, cătra On. sinodul parochiale gr. or. din Ticvaniu-micu, si de tempuriu a le trainite domnului Protopopu Iacobu Popoviciu in Oravita, mai avendu fie carele a se presentă pana la 25 iuliu vechiu in st'a biserică, spre a-si aretă desteritate in cantare si tipicu.

Ticvaniu-micu, in 24 iuniu 1876.

Comitetulu parochiale,
in co'ntielegere cu dlu protop
tractuale.
3-3

La institutulu pedagogicu gr. or. alu diecesei Caransebesiului, care se va deschide la 1. septembrie st. v. 1876 in Caransebesiu se cere unu profesoru.

Doritorii de a ocupă acestu postu au să documenteze prin carte de botezu: că suntu romani de religia gr. res; mai departe să documenteze că au depusu esamenulu de maturitate si au absolvitu la vre o universitate facultatea filosofica, său in fine că suntu profesori de gimnasia.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu salariu de 800 fl si 120 fl pentru cortelul.

Recursele indiestrate cu documintele mai susu aretate, au a se tramite consistoriu lui diecesanu celu multu pana in 6/18 augustu 1876.

Caransebesiu, din siedinti'a consistoriale a senatului scolariu, tienuta in 14 maiu 1876.

Episcopulu diecesanu:
2-4 Ioanu Popasu, mp.

Dintru conferirea stipendiului de 500 fl v. a. din fundatiunea Ballaiana, pe anulu 1876/7 se scrie concursu.

Doritorii de a castiga acestu stipendiu au să se pregătesc pentru profesură de pedagogia intru unu institutu superior (seminariu) de pedagogia, si a se deobligă, că voru servir la institutulu pedagogicu din Caransebesiu celu pucinu 6 ani; mai de parte au să dovedeșca:

a) prin atestatu de botezu, că suntu romani gr. res.;
b) că au depusu cu succesu bunu esamenulu de maturitate;
c) prin atestatu medicale au se doveșca, că suntu sanetosi si că constituia trupăsca este corespondentia chiamarei profesorali.

Recursele astu-feliu indiestrate cu documentele mai susu aretate, au a se tramite consistoriu lui diecesanu celu multu pana in 6/18 augustu 1876.

Caransebesiu, din siedinti'a consistoriale a senatului scolariu, tienuta in 14 maiu 1876.

Episcopulu diecesanu:
2-3 Ioanu Popasu, mp.